№. 80. 1854.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 5 OCTOBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Breda*, brengen bij deze ter kennisse der belastingschuldigen, dat het voljaars aanvullings-kohier der Personele Belasting, dienst 185⁴/₅, hetwelk den 20 September jl. is executoir verklaard, — op heden is afgekondigd en ter invordering uitgereikt aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen alhier.

Breda, den 2 October 1854.

J. MASTBOOM,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *BREDA*, maken bij deze aan de Patentpligtigen bekend, dat het voljaars aanvullings-kohier der Patenten, dienst 185⁴/₅, hetwelk den 20sten September jl. is executoir verklaard, op heden is afgekondigd en overgegeven aan den heer Ontvanger alhier.

Breda, den 2. October 1854.

J. MASTBOOM.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten October.

Van wege het Fransche en het Britsche gouvernement zijn berigten van de Krim ter kennis des publieks gebragt, meldende dat het legerkamp, waarin de Russen zich, ter sterkte van 50,000 man met eene sterke kavallerie en artillerie, op eenigen afstand benoorden Sebastopol aan het riviertje de Alma verschanst hadden, den 20sten September door de vereenigde troepen aangetast en na een hevig gevecht van 2¹/₂ uren vermeesterd is; de Russen werden geslagen, en vlugtten naar Sebastopol, terwijl de vereenigde troepen, die 2800 man verloren hadden, post vatteden op de hoogten die Sebastopol beheerschen.

Volgens een berigt, hetwelk door een scheepskapitein van de Krim in het hoofdkwartier van *Omer*-Pacha aangebragt en door dezen naar den Turkschen gezant te Weenen gezonden is, zou Sebastopol zich ten gevolge van dien veldslag met het garnizoen en de vloot overgegeven hebben. Ook de half-officiele *Oesterreichische Correspondenz* deelt dit berigt mede, zonder de waarheid in twijfel te trekken.

De *Moniteur* bevat heden eene depeche van den maarschalk *St. Arnaud*, betreffende de vermeestering van het Russische legerkamp bij de Almarivier. De vijand bezette een ravijn dat slechts op drie punten kon worden overgetrokken, terwijl de hoogten aan den tegenovergestelden kant zwaar met geschut beschermd werden. De bondgenooten veroverden de moeijelijke stellingen met eene weergalooze dapperheid. De veldslag duurde vier uren.

— In den *Moniteur* van Zaturdag leest men verscheiden berigten betrekkelijk hetgeen op de Krim voor den slag bij de Alma voorgevallen is, en ook het volgende uittreksel uit eenen brief, die den 18den September door eenen hoofdofficier der Fransche marine ter reede van het Oude Fort geschreven is: «De cholera heeft aan de Russische krijgsmagt in de Krim een ontzettend groot verlies toegebragt; het zou, naar gezegd wordt, wel 20,000 man bedragen; al is dit cijfer ook met de helft vergroot, dan is het nog zeer aanzienlijk. De Russen hebben zoo groot gebrek aan manschappen, dat zij, naar gezegd wordt, de misdadigers uit de kerkers ontslaan en in de gelederen der troepen plaatsen. De bemanning der Russische vloot is voor de helft op het land, en bij het geschut geplaatst; het is dus zeker dat de vloot niet in zee zal gaan.

«Alom in de Krim komt de bevolking in opstand; men verzekert dat door haar bij den opperbevelhebber onzer troepen aanzoek gedaan is om wapenen te mogen ontvangen en tegen de Russen te strijden."

— Het *Journal des Débats* neemt uit een der departementale dagbladen het volgende over: »De krijgsoperatien van het aanstaande jaar in de Oostzee schijnen vooral de vermeestering der groote Russische vestingen ten doel te zullen hebben; het is zekerlijk met die bedoeling, dat op onze rijkswerven kanonneerbooten van eene nieuwe soort gebouwd worden. Deze vaartuigen zullen met stukken van zwaar kaliber slechts ongeveer twee meters diep gaan, en alzoo zeer digt bij de vestingwerken des vijands kunne komen. Zij zouden uitwendig bekleed worden met eene huid van plaatijzer, of juister gesproken, met groote platen ijzer van eene palm dikte. Onze fabrieken, die de bewerking van het ijzer op de grootste schaal drijven, hebben bestellingen van zulke platen ontvangen, en moeten onverwijld met de vervaardiging beginnen. Aan de groote fabriek van Creuzot zijn thans ingenieurs van de marine met het toezigt daarop belast. Te Vincennes heeft men beproefd, hoeveel wederstandkracht zulke platen hebben, en, naar ons verzekerd wordt, is gebleken, dat men ze zeventien malen op hetzelfde punt met een kanonkogel treffen moet om er een gat in te maken. Hoe bekwaam ook de Russische artilleristen zijn mogen, men kan bezwaarlijk onderstellen, dat zij zeventien malen hetzelfde punt zullen kunnen treffen; en men mag alzoo hopen dat onze zeelieden met behulp dier gepantserde sloepen Kronstadt digt genoeg zullen kunnen naderen, om die vesting het lot van Bomarsund te doen ondergaan."

(Uit berigten der jongste Londensche bladen blijkt, dat ook op 's rijks werf te Portsmouth thans de werking van kanonkogels op ijzeren platen van een bijzonder maaksel beproefd wordt.)

— Uit Boulogne wordt gemeld, dat bij de manoeuvres, welke den 27sten dezer in de omstreken van Desvres werden gehouden, 70,000 man onder de wapenen waren. Het getal toeschouwers was zeer groot.

Den 28sten hebben HH. MM. een zeetogtje gedaan.

— In den *Constitutionnel* leest men, dat het leger, hetwelk in het zuiden van Frankrijk in een kamp vereenigd is, met 1 November aanstaande zal ontbonden worden, maar dat het, naar men verzekert, zich tegen het voorjaar weder [illegible] gezonden worden, indien de onderneming tegen Sebastopol aan het Fransche leger groote verliezen mogt kosten. Dit kamp bevat niet meer dan 10,000 man troepen.

De reserve der ligting van 1853 zal weldra geheel onder de wapenen zijn. De oproeping dezer manschappen schijnt onder de bevolking eenige teleurstelling gebaard te hebben, daar van de zijde der overheden veel hoop gegeven was dat zij te huis zouden gelaten worden.

— Dezer dagen heeft men bij ontgravingen te Casanbon, in het departement van de Gers, in het zuiden van Frankrijk, een zeer wel bewaarden tand gevonden van een der dieren van de voorwereld. Die tand heeft de lengte van twee meters en twintig centimeters, en aan het eene einde een omtrek van zestig centimeters.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Madrid van 25 September heerschte er eenige ongerustheid onder het publiek; men scheen weder te vreezen dat er van de zijde der vijanden van het tegenwoordige gouvernement pogingen zouden worden gedaan om rustverstoringen te bewerken.

Een telegraphisch berigt van 26 September meldt, dat het Spaansche gouvernement voor de openbare orde noodig geacht heeft, de Fransche uitgewekenen uit de hoofdstad en uit de nabijheid der Fransche grenzen te verwijderen, zullende zij allerwege in het land mogen verblijf houden behalve te Madrid en benoorden de Ebro.

Bij het naderen van het tijdstip der verkiezingen tot zamenstelling der grondwetgevende cortes, neemt de gisting der gemoederen toe, en daarmede het gevaar voor rustverstoringen.

— Door den telegraaph heeft men berigten uit Madrid, loopende tot 27 September. Zij behelzen niets van belang, behalve dat de gouverneurs van eenige provincien afgezet en door andere personen vervangen zijn. Een van hen is afgezet omdat hij hinderpalen had in den weg gelegd aan den uitvoer van wijn over de landgrenzen, welke het gevolg is der verlaging van het invoerregt in Frankrijk.

— *Maria Christina* de moeder der Koningin van Spanje, heeft zich openlijk verdedigd tegen de beschuldigingen, op grond waarvan zij onlangs door den maarschalk *Espartero* en zijne ambtgenooten uit Spanje verwijderd en haar vermogen onder beheer des Staats gesteld is. Zij heeft deze verdediging in de Fransche dagbladen openbaar gemaakt, in den vorm van eenen brief aan hare dochter, Koningin *Isabella*. Men leest daarin het volgende: »Thans wil ik de stuwe aanslagen tegen mijn goeden naam nog niet beantwoorden. De dag nadert, waarop ik dat zal kunnen doen. Ik wil nu alleen Spanje verzoeken om zijn oordeel op te schorten, uit ontzag voor het regt en voor zich zelf; en ik wil u, beminde dochter, tegen de inspraak uwer kinderlijke liefde waarschuwen en u beletten om bij de ministers van heden of van morgen uwen invloed aan te wenden ter voor-

koning of ter vertraging der aanklagte, die mij schijnt te wachten. Breng mij niet zoover, dat ik uwe liefde voor mij beleedigend vinden moet: zekere lieden zouden kunnen denken, dat uwe moeder vergiffenis krijgt, en uwe moeder behoeft geen vergiffenis, maar alleen geregtigheid.

De Koningin-Moeder protesteert verder tegen het besluit, volgens hetwelk zij uit Madrid is verwijderd en dat tot heden beschouwd was als met haar goedvinden genomen; zij protesteert ook tegen het verwijt van eerzucht en verdedigt zich tegen de beschuldiging als zou zij op naam harer dochter geregeerd hebben. De overige tegen haar geuite grieven gaat zij met stilzwijgen voorbij, doch zij behoudt zich voor te gelegener tijd te antwoorden op den laster aan welken zij ten doel heeft gestaan.

— De *Moniteur* berigt dat de Engelsch-Fransche troepen, die tot nog toe alle in de voorsteden en haven van Athene gelegerd waren, den 22sten September de hoofdstad zelve zoude binnentrekken. Het officiele blad voegt bij dit berigt de verzekering, dat de bevolking de komst der vereenigde troepen met genoegen te gemoet zag.

Van den 2den.

In den *Moniteur* is heden een rapport openbaar gemaakt van den maarschalk *de Saint Arnaud* over de overwinning, die den 20sten September door de vereenigde troepen in de Krim aan de rivier Alma op de Russen behaald is. Daaruit blijkt, dat de zege eerst na een heeten strijd van vier uren beslist was en aan de Fransche troepen een verlies van 1400 gesneuvelden en gekwetsten gekost heeft.

Verder wordt in den *Moniteur* het bekende berigt medegedeeld; van de overgave van Sebastopol met de vloot en het garnizoen, doch er wordt uitdrukkelijk bijgevoegd, dat het een particulier berigt is en, althans ten aanzien der bijzonderheden, bevestiging behoeft.

Zondag avond jl. is te Parijs het geschut van het Invaliden-gesticht gelost, om aan de bevolking te verkondigen dat het gouvernement officieel berigt ontvangen had van de overwinning, die door de vereenigde troepen nabij Sebastopol behaald is.

De Keizer is Zondag-avond te Parijs teruggekomen, na afscheid van de bij Boulogne gelegerde troepen genomen te hebben. Dit geschiedde op de eigen plek, alwaar in 1804 door *Napoleon* I de orde van het Legioen van Eer plegtig ingewijd werd met de eerste uitdeeling van ridderteekens. De Keizer heeft daarbij eene proclamatie voorgelezen, die te Boulogne den 30sten September gedagteekend is:

»Soldaten, ik verlaat u; maar ik kom spoedig terug, om zelf over uwe vorderingen en over uwe volharding te kunnen oordeelen.

»De oprigting van het noordelijke legerkamp had, gelijk gij weet, ten doel, onze troepen nader bij de kust te brengen, opdat zij zich spoediger met de Engelsche zouden kunnen vereenigen, en naar elk punt zouden kunnen gerigt worden, alwaar de eer der beide natien hunne tegenwoordigheid [illegible] Het noordelijke legerkamp is opgerigt ten einde aan Europa te toonen dat wij, zonder eenig punt binnen 's lands van gewapende magt te ontblooten, gemakkelijk nagenoeg honderd duizend man tusschen Cherbourg en St. Omer konden vereenigen. Het is opgerigt met het doel om u aan de militaire oefeningen, aan de marschen, aan de vermoeijenissen te gewennen; en niets is, gelooft mij, voor den soldaat zoo goed als dat leven met elkander en in het open veld, waardoor zij elkander leeren kennen en tegen het gure weder gehard worden.

»Ongetwijfeld zal het verblijf in het kamp gedurende den winter u hard vallen; maar elk zal zich, daar reken ik op, beijveren om het voor allen nuttig te maken. Ook verlangt het vaderland dadelijke medewerking van elk onzer: eenigen van ons beschermen Griekenland tegen Ruslands verderfelijken invloed; anderen handhaven te Rome de onafhankelijkheid des Heiligen Vaders; weder anderen arbeiden aan de bevestiging en uitbreiding onzer heerschappij in Afrika; anderen eindelijk planten, welligt op dezen eigen dag, onze adelaars op de muren van Sebastopol. Welnu, gij die door zoo edele voorbeelden wordt aangeprikkeld, en van welke eene afdeeling zich door het innemen van Bomarsund heeft beroemd gemaakt, gij zult des te beter in staat zijn om uw aandeel tot de gemeenschappelijke taak bij te dragen, hoe meer gij gehard zijt voor de werkzaamheden des oorlogs.

»De gedenkwaardige plek, waarop gij staat, heeft reeds helden gevormd; deze door uwe vaderen opgerigte zuil verlevendigt grootsche herinneringen; en het is als of het op haren top geplaatste standbeeld ons den te volgen weg aanwijst, als of de toevallige rigting van dat beeld onder Gods voorzienigheid een wenk voor ons is. Vestigt het oog op dat standbeeld des Keizers: het leunt westwaarts en ziet dreigend naar het Oosten. En van het Oosten juist komt het gevaar voor de hedendaagsche beschaving; aan onzen kant is de borstwering waardoor zij beveiligd wordt.

»Soldaten, gij zult u de edele taak waardig betoonen, die u opgedragen is."

Juist toen de Keizer deze proclamatie had voorgelezen, zag men eenen renbode aansnellen, in de opgeheven hand eene depêche voor den Keizer houdende. Het was een door den Franschen consul uit Bucharest overgezonden berigt van de overgave van Sebastopol. De Keizer zag de depêche in, en last ze vervolgens met luider stemme voor.

Het laat zich niet beschrijven, zegt een ooggetuige, welk een diepen indruk die tijding, op zulk een oogenblik en op die plek aankomende, bij allen maakte. Een eindeloos gejuich getuigde van dien indruk.

De manoeuvres in het kamp van Boulogne zijn voor dit jaar geëindigd. De aldaar vereenigde kavallerie keert naar hare kantonnementen terug; 14,000 man infanterie blijven te Helfaut en te Saint Omer, en 35 tot 40,000 man in de omstreek van Boulogne. Het leveren van het noodige voor de in die streek vereenigde troepen tot aan het eind des jaars is reeds uitbesteed.

De beide erkende onderhandsche organen van het Fransche gouvernement, de *Constitutionnel* en de *Pays*, beschouwen de vermeestering van Sebastopol reeds als zeker, en heffen hooggestemde zegezangen aan. Zoo zegt het eerstgenoemde blad, dat Rusland met dezen dag van de lijst der groote natiën geschrapt is, dat 1854 heldhaftig wraak geoefend heeft voor het gebeurde in 1812, enz. De *Pays* zegt: »De inneming van Sebastopol is het meest buitengewone en tevens het gevolgenrijkste wapenfeit onzer historie. Het verraadt al de zwakheid van Rusland, treft den Czar in het hart, ontweldigt hem de Zwarte zee, dringt hem honderd jaren achteruit, en bevestigt op den drempel van het Oosten een nieuw Turksch rijk vol schoone vooruitzigten voor de toekomst.

— Aan de Parijsche beurs rees de prijs der Fransche staatsschuldbrieven heden nagenoeg een per cent; doch er heerschte, naar door den telegraaph gemeld wordt, eene zoo luidruchtige blijdschap, dat het niet mogelijk was eene opgave der slotkoersen te leveren.

Volgens een telegraphisch berigt uit Parijs van gisteren (Dingsdag) berigtte de *Moniteur* dat het gouvernement nog geen regtstreeksch officieel berigt van de inneming van Sebastopol had ontvangen. Doch eene depeche van den Franschen gezant te Weenen van 2 dezer meldt, dat de Oostenrijksche minister-president *von Buol* hem eene depeche heeft medegedeeld uit Bucharest van 30 dezer, inhoudende, dat een Tartaar, overbrenger van depeches voor *Omer*-pacha, die hem naar Silistria zijn toegezonden, de inneming van Sebastopol zonder eenige reserve als een volbragt feit berigt. 18,000 Russen waren gesneuveld en 22,000 gevangen genomen. Het fort Constantijn was vernield, de andere forten met 800 stukken waren veroverd en zes Russische linieschepen in den grond geboord. *Mentschikoff* had zich met de overige schepen en het garnizoen naar de binnenhaven teruggetrokken en had gedreigd zich in de lucht te zullen laten springen indien de aanval voortduurde. Hierop hadden de opperbevelhebbers der bondgenooten hem een bedenktijd van eenige uren toegestaan, met uitnoodiging in naam der menschelijkheid zich over te geven. Drie Russische generaals waren gewond te Konstantinopel aangekomen; deze hoofdstad zou tien achtereenvolgende dagen illumineren. Deze laatste tijdingen werden Maandag avond laat door de *Patrie* medegedeeld, welk blad er bij voegt dat de heer *Hubner*, Oostenrijksch gezant te Parijs, in naam van den heer *von Buol*, den heer *Drouin de Lhuys* is gaan geluk wenschen met de behaalde overwinning der bondgenootschappelijke legers.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT. den 1sten October.

In het *Journal de St. Petersburg* van 24 September leest men een verslag, door den vorst *Mentschikoff* aan den keizer gezonden, omtrent de landing van de vereenigde troepen op de Krim. Daarin zegt hij, dat die troepen den [illegible] September in het gezigt van Eupatoria gekomen en nabij die plaats geland zijn; dat hij, niet dienstig achtende den vijand aan te vallen, zijne van strijdlust blakende troepen in eene voordeelige positie vereenigd heeft; en dat de omstreek van het punt, alwaar de landing plaats had, door de bevolking vervolgens verlaten was.

Het schijnt, dat de vorst *Mentschikoff*, bij het afzenden van dat rapport, het bij Eupatoria gelande korps voor de hoofdmagt des vijands hield, en niet wist dat deze elders landde.

— In een schrijven uit Hamburg van 26 September, leest men: »Volgens berigten van de Oostzeevloot van den 22sten dezer, zijn of gaan alle Fransche zeilschepen op weg om naar Frankrijk terug te keeren; doch de Fransche stoomoorlogsschepen zullen met de Engelsche vloot de Russische havens blokkeren, zoo lang zij het in die wateren zullen kunnen uithouden.

»Onlangs is het aan vijf russische stoomoorlogsschepen gelukt de haven van Sweaborg, in spijt van de waakzaamheid der vijandelijke kruisers, te verlaten en ongehinderd Abo te bereiken. De keizer heeft openlijk van zijne tevredenheid over dat stoute stuk doen blijken. De tweede divisie russische kanonneerbooten ligt te Abo, het plan, om ze aldaar aan te tasten, schijnt door de Engelsche en Fransche krijgsbevelhebbers bij nader onderzoek onuitvoerlijk bevonden te zijn.

»Twee britsche kruisers, het stoomfregat *Amphion* en de korvet *Archer*, houden nog steeds wacht in de pruissische haven Memel."

— Volgens een Petersburger dagblad zijn bij het bombardement der stad Kola door de Engelsche stoomboot *Miranda*, 92 huizen, 2 kerken en de zout-, brandewijn- en graanmagazijnen de prooi der vlammen geworden, maar is het binnenste der stad gespaard gebleven. Dat blad zegt verder dat de geheele bezetting van het geteisterd stadje slechts uit een vijftigtal invaliden bestond.

— Volgens een telegraphisch berigt uit St. Petersburg van 26 September jl., hebben de Russische tolkantoren aan de landgrenzen bevel ontvangen om niet langer graan uit Rusland naar Oostenrijk te laten uitvoeren, maar dien uitvoer onverwijld te stuiten.

— Te Weenen werd den 30sten September op eenmaal het gerucht verspreid, dat Sebastopol zich met al wat daarin was en met inbegrip van de geheele vloot aan de geallieerden had overgegeven. De bedoelde tijding moet den 28sten in Bucharest zijn ontvangen en dadelijk van daar herwaarts zijn overgebragt. Het zeggen is dat de geallieerden den 20sten het Russische leger of een gedeelte van hetzelve aan de oevers van de Alma hebben aangetast en het na een hevig gevecht tot wijken hebben gebragt; dat de Russen tot voor Sebastopol zijn teruggetrokken en door de geallieerden zijn gevolgd, zoodat den 22sten in de onmiddellijke nabijheid van die vesting een tweede zeer bloedige slag is geleverd, welke op nieuw ten nadeele der Russen is uitgevallen, derwijze dat de overgave der vesting daarop den 23sten zou gevolgd zijn. Men voegt er bij dat

aan de bezetting der vesting en aan de bemanning der vloot vrije aftogt was aangeboden, doch dat de Russen de voorkeur aan krijgsgevangenschap zouden hebben gegeven.

ENGELAND.

LONDEN, den 2den October.

Het Regeringsblad deelt eene nadere depêche van den Engelschen opperbevelhebber lord *Raglan* wegens de bemagtiging van het Russisch legerkamp mede, in welke echter van de verovering van Sebastopol nog niet gesproken wordt. Die depêche luidt als volgt: «De bondgenooten hebben gisteren de stelling des vijands op de hoogte boven Alma aangetast en die, na een verwoed gevecht van ongeveer anderhalf uur, des namiddags ingenomen. De troepen hebben als leeuwen gevochten tegen den vijand, die ongeveer vijftigduizend man sterk was. De verdediging der stelling door de Russen was krachtig en verwoed; eene talrijke artillerie met zwaar geschut dekte het kamp zoo lang mogelijk. Het verlies aan de zijde der bondgenooten is zeer aanzienlijk, maar geen der hoofdofficieren is gekwetst. De Engelsche divisie heeft eenige krijgsgevangenen gemaakt, waaronder twee officieren van hoogen rang. Ook zijn twee stukken geschut in handen der Engelschen gevallen."

Heden morgen is uit hoofde van de overwinning der verbonden legers in de Krim het geschut van het paleis St. James gelost.

— Berigten van de Oostzeevloot, loopende tot 26 September jl., melden dat de Admiraal *Napier*, na den 23sten eene verkenning tot voor Sweaborg gedaan te hebben, met zijn eskader weder in de baai van Reval lag, en aan vier linieschepen bevel gegeven had om naar Engeland terug te keeren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, zijn onder anderen ingekomen: een wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1854 (kosten van den Haarlemmermeer-polder); een wets-ontwerp houdende voorloopige bepalingen betreffende de regterlijke indeeling van den Haarlemmermeer-polder en de aangiften voor den burgerlijken stand aldaar; en een voorstel van wet van den heer *Wintgens* tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid.

Het eindverslag voor het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1853 is door de Commissie van Rapporteurs uitgebragt. De beraadslagingen over dat wets-ontwerp zullen gehouden worden op aanstaanden Vrijdag, des namiddags ten twee ure.

De openbare zitting is daarop in comité-generaal veranderd.

— Bij besluit van 26 September jl. heeft Z. M. goedgevonden den 1sten officier van gezondheid der 1ste kl. *H. H. Naegeli*, ingevolge zijne aanvrage, krachtens de wet van 28 Augustus 1851 op pensioen te stellen en wel, volgens de bepalingen dier wet op een bedrag van *f* 1500, terwijl het Z. M. al verder behaagd heeft den heer *Naegeli* de vergunning te verleenen de activiteits-uniform te blijven dragen met het distinctief van den rang van kolonel.

De heer *Naegeli* was gedurende een reeks van jaren aan de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt geattacheerd en langer dan vijf en twintig jaren in deze stad in garnizoen. Niet alleen de inrigting waartoe hij behoorde, maar de geheele stad, hoezeer den overigens nog kloeken, helderen zeventigjarigen man gaarne de verlangde rust gunnende, zal niettemin het uit de werkelijke dienst gaan van dezen door en door kundigen geneesheer en belangloozen menschenvriend betreuren, die 't zij in zijne dienstbetrekking, of waar hij ook om raad geroepen werd, steeds ijverig en welwillend was; aan wie zoo velen hunne gezondheid of hun leven naast God te danken hadden; tot wie ieder, ook de armste, veilig de toevlugt kon nemen, en die van wege zijn minzaam en achtenswaardig karakter de algemeene hoogachting genoot; zoodat hij met regt een sieraad van het Nederlandsche korps officieren van gezondheid mogt genoemd worden. — Hopen wij den achtenswaardigen man nog lang in ons midden te behouden!"

Voorts heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen bij het geneeskundig personeel der landmagt: tot eersten officier van gezondheid der 1ste klasse, den 1sten officier van gezondheid der 2de klasse *M. Rodi*; tot eersten officier van gezondheid der 2de klasse, den officier van gezondheid der 1ste klasse *A. J. Blanken*, beiden van gemeld personeel.

— Bij besluiten van 29 September jl. heeft Z. M. den heer *A. L. Weddik* op diens verzoek eervol ontslagen als Oost-Indisch ambtenaar en tevens als secretaris-generaal bij het Departement van Koloniën, onder toekenning van het pensioen waarop hij aanspraak heeft; zijnde tot secretaris-generaal bij het Departement van Koloniën benoemd de heer Mr. *L. W. C. Keuchenius*, laatstelijk raadsheer in het Hooggeregtshof van Neerlands Indie en thans met verlof hier te lande.

— Z. M. de Koning heeft tot ridders der orde van de Eikenkroon benoemd, den kapitein *Francke* en de 2de luit. *Kempers*, van het 2de batt. 6de reg. infanterie; te Delft in garnizoen; alsmede aan den sergeant *Vastenow* een gouden horologie vereerd, voor hun gehouden gedrag tijdens de ongeregeldheden, dezer dagen te Schiedam voorgevallen.

Z. M. heeft ook den heer *L. Knappert*, burgemeester der stad Schiedam, benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 27sten September 1854, n°. 52, goedgevonden te benoemen bij het regiment jagers te paard: tot ritmeester van de 3de klasse, den 1sten luitenant *F. W. von Daehne*, van het korps; tot 1sten luitenant, den 2den luitenant jhr. *W. J. K.* ridder *van Rappard*, van het 2de regiment dragonders.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 30sten September 1854, n°. 70, zijn met den 1sten dezer maand bevorderd: 1°. naar ouderdom in rang, tot luitenants ter zee van de 1ste klasse *A. L. Palm* en *G. W. F. Moeth*; en 2°. tot officier van gezondheid der 2de klasse in het vaste korps officieren van gezondheid bij de Koninklijke Nederlandsche zeemagt, de officier van gezondheid der 3de klasse *H. L. Vernhout*, met bepaling, dat hij zal rang nemen tusschen de officieren van gezondheid der 2de klasse *H. Evertsé* en *L. van der Hegge Zijnen*.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 22sten September 1854, n°. 61, goedgevonden, den ritmeester der 2de klasse jhr. *J. A. H. A. van Grotenhuis*, van het 1ste regiment dragonders, naar aanleiding van een door hem gedaan verzoek, op pensioen te stellen, ten bedrage van *f* 900.

— Z. M. de Koning is Vrijdag op het Loo aangekomen. Heden zou Z. M. zich naar Arnhem begeven, ter bijwoning der opening van de Koninklijke Nederlandsche Tentoonstelling voor Landbouw, die op heden zal plaats hebben.

— Eene commissie uit het land van Heusden en Altena heeft aan den heer mr. *J. D. W. Pape*, lid van den Hoogen Raad, een zilveren schenkblad aangeboden, als bewijs van hoogachting en erkentenis voor de vele diensten, door Z. E. H. A. als lid der Staten van Noordbrabant en officier van Justitie, ook aan het district Heusden bewezen.

— De *Haarlemsche Courant* berigt dat ll. Maandag van Haarlem naar Amsterdam is vertrokken om aldaar garnizoen te houden, een eskadron van het 3de regiment dragonders.

— Te 's Bosch vierde den 2den dezer het gilde der kleedermakers, lakenkoopers en droogscheerders, dat tot hunnen patroon *St. Michiel* heeft, zijn 400jarig bestaan, en daarenboven het 50jarig jubelfeest van zijn gildebroeder *Joseph Gerats*, die eveneens 5 jaren geleden zijn 50jarig huwelijksfeest mogt vieren en nu het zeldzaam geluk geniet op zijnen 70jarigen ouderdom te zijn hertrouwd en zich in nakomelingschap mag verheugen.

— Sedert de laatste bekendmaking, zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen:

een in dato 21 Julij 1853, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *E. Oudschans* te Amsterdam, op de uitvinding van eene soort van ratelier van gutta percha met veren, insgelijks in gutta percha verborgen;

een in dato 24 Januarij 1854, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van December 1852 af, verleend aan *M. Delfosse*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *J. H. Gaade*, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in de zamenstelling van magneto-electrische werktuigen, waardoor zij voornamelijk kunnen dienen tot waterontleding en ontwikkeling van lucht;

een in dato 14 Junij 1854, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *J. W. Moffat*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *W. J. Kempers* te Delft, op de invoering van verbeteringen aan vuurwapenen met draaijende culas of kamer;

een in dato 9 Augustus 1854, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *E. A. Roger* te 's Hertogenbosch, op de uitvinding van economische verwarmings-toestellen;

een in dato 11 Augustus 1854, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *P. van den Bosch* te Oosterhout, op de uitvinding van een werktuig om in volle zee de rigting en snelheid van den stroom te vinden;

een in dato 12 Augustus 1854, voor den tijd van vijf jaren, verleend aan *A. V. Newton*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *W. J. Kempers* voornoemd, op de invoering van een verbeterd werktuig, bijzonder geschikt om rijst, tarwe en andere granen van hunne dekkel of schil te ontbolsteren en te zuiveren.

De jongste berigten per overlandpost ontvangen zijn van Batavia den 5 Augustus. — De gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië heeft den 24sten ll. met zijne echtgenoote en gevolg zijne vroeger aangekondigde reis aanvaard en is dien dag naar Bantam vertrokken. Den 29sten vertrok Z. Exc. aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Batavia* van Anjer, om de reis naar Sumatra's Westkust te vervolgen.

Gedurende de maand junij dezes jaars is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen *f* 478,746,40. De opbrengst over de zes eerste maanden dezes jaars bedraagt *f* 3,246,013,52, waaronder echter aan regten op gouvernements-produkten en aan terugbetaalde regten is begrepen de som van *f* 556,623,10, zoodat de zuivere opbrengst beloopt *f* 2,689,390,42. Gedurende de zes eerste maanden dezes jaars is *f* 254,898,10 minder ontvangen dan over datzelfde tijdvak in 1852 en *f* 302,579,10 meer dan in 1853.

— In het najaar van 1852 werden uit Nederland naar Soerabaija gezonden de in de fabriek te Fijenoord vervaardigde deelen van een ijzeren stoomschip van 70 paardenkracht, met schuins liggende machines van directe werking en tubulairen stoomketel, aan welk vaartuig door Z. M. den Koning de naam was gegeven van *Admiraal van Kinsbergen*. Met de ineenzetting en uitrusting werd, onder toezigt van den hoofd ingenieur voor het stoomwezen den heer *J. Bennett*, in het begin van 1853 bij 's Lands timmerwerf te Soerabaija een aanvang gemaakt. De werkzaamheden werden met zoo veel ijver voortgezet, dat het vaartuig reeds eenige maanden daarna kon worden te water gelaten. Den 16 Julij ll. werd de *Admiraal van Kinsbergen*, onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse *J. Osti*, in dienst gesteld, met eene gelijke bemanning als die van Zr. Ms. stoomschip *Onrust*.

— De laatste berigten van de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, loopende tot 3 Julij, behelzen de volgende bijzonderheden: De stand van

het rijstgewas was gunstig. Hier en daar was de oogst reeds begonnen. De dajaks uit de bovenlanden hadden weder onderscheidene strooptogten gedaan. In eene kampong nabij Pemboeang waren 19 menschen door hen omgebragt. Ter bewaking van het etablissement te Sampit, was de kruisboot n°. 7 afgezonden. Den 26 April waren 5 praauwen van Pontianak, varende onder Lingasche vlag, en bemand met 51 koppen, te Sampit aangekomen, met het doel om getah pertja te zoeken. In de maand Junij waren door den aspirant-ingenieur *H. F. E. Rant* in Tanah Laut 15,000 pond ijzererts verzameld, bestemd voor proefnemingen.

— Den 8sten ll. is de algemeene secretaris Mr. *A. Prins*, gouvernements-commissaris voor de wester-afdeeling van Borneo, met Zr. Ms. stoomschip *Batavia* naar Pontianak en Sambas vertrokken, tot verdere regeling van de zaken aldaar. Door de terugkomst van dit stoomschip is men in de gelegenheid gesteld tijdingen van daar mede te deelen, loopende tot 14 Julij. Overal in de residentie heerschte rust, verzet was niet meer te vreezen. Nu en dan werden naar de meeste gehuchten onder Montrado militaire verkenningen gedaan. Hier en daar vond men, wel is waar, nog eenige wapenen, en werden te Montrado twee in den grond gegravene zesponders gevonden, afkomstig van Sinkawang; doch overal ontving men bewijzen van onderwerping. Op bijna alle plaatsen zag men weder de gewone bedrijven uitoefenen. Men begon zich langzamerhand beter aan onze militaire politie te gewennen. De particuliere mijnen werden weder bewerkt. Op onderscheiden punten was men bezig met het gereedmaken der rijstvelden. De eerste ontwerper en het voornaamste hoofd van den opstand, *Wong Thoe*, was door zijne eigene landslieden aan den overste *Andresen* uitgeleverd. Dagelijks zag men ook de opvatting te gemoet van den aanvoerder in den strijd, *Lim-Sam On*, dien men in het landschap Mandhor op het spoor was. De verblijfplaatsen der overige hoofden van den opstand waren niet met zekerheid bekend. Zij hadden evenwel al hunnen aanhang verloren. Nergens zag men vereenigde gewapende opstandelingen. Na de kennisname der voorwaarden van onderwerping, hadden de Chinezen van Loemar, Boedokh en Lara op nieuw deputatien gezonden, ten einde de verzekering over te brengen van volkomene onderwerping. Te Soengie Doerie en te Soengie Raja was de gevlugte bevolking nagenoeg geheel teruggekeerd. Dagelijks kwamen hoofden van Dajaksche stammen hunne erkentelijkheid betuigen voor de kwijtschelding hunner schulden aan de Chinezen aan dr. *J. H. Croockewit* was een onderzoek opgedragen naar de suiker-cultuur en fabricatie in de westerafdeeling van Borneo. Hiermede was reeds een aanvang gemaakt.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 2. October.

Poolsche TARWE bij uitslijting als voren; roode flaauw. Verkocht: 127, 128 ℔ O. bonte Pools. *f* 450, 460; 132 ℔ Holsteinsche *f* 430; 126 ℔ Wismar *f* 405, 128 ℔ Lubecker *f* 422.

ROGGE ruim prijshoudend met goeden handel ter Binnenl. cons.: 122 ℔ Pruiss. *f* 280; 119, 120 ℔ N. Archang. *f* 260, 263; 116, 117 ℔ jar. dito *f* 257, 260; 119 ℔ N. dito *f* 260 aan de Zaan.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT *f* 8 hooger; 122, 123, 124 ℔ Gooische, Amersfoortsche en Nijkerker *f* 254, 257, 260; 121, 122 ℔ Gordijker *f* 250, 253; 123 ℔ Holstein *f* 253.

KOOLZAAD onveranderd: Oud Fransch 89 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren in Oct. eerstk. $72\frac{1}{2}$ P. vl.; in Nov. eerstk. $72\frac{1}{2}$ P. vl.; in April eerstk. $71\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD een doen: 100, 101 ℔ Memel *f* $8\frac{3}{4}$ per mud veilings-cond.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $44\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $43\frac{3}{4}$; 1 Oct. eerstk. *f* $42\frac{3}{4}$ à 43; 1 Nov. eerstk. *f* $42\frac{1}{4}$; 1 Dec. eerstk. *f* 42; 1 Mei eerstk. *f* $40\frac{3}{4}$, 41.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $40\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* 39.

HENNEPOLIE, op 6/w. *f* $42\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $41\frac{1}{2}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 78 à *f* 82. LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* $11\frac{1}{2}$ à *f* $14\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 3 OCTOBER 1854

Het Nedl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	0,00.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	0,00	» »	9,60.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	7,25.
Een dito pond Boter			»	0,90
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)			*f*	3,10
Het 1000 Eiken Telhout			»	8 00.
Het 1000 Mast Hout			»	2,30.
De kar Spaanders			»	2,90.
De » Struiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,30.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *October*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$; 3 pCt. 72; 4 pCt. $90\frac{7}{8}$, 91, $90\frac{15}{16}$; Spanje (oblig.) st. 1 pCt. $18\frac{1}{2}$; 3 pCt. Binnenl. 33; Bewijzen Sp. Coup. $5\frac{3}{4}$; Portugez. te Londen 3 pCt. $36\frac{7}{8}$; Oude Russen $100\frac{3}{8}$; 4 pCt. bij Stieglitz 75; Metall. 5 pCt. $70\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Niuwe 5 pCt. $79\frac{5}{8}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $35\frac{13}{16}$, $\frac{11}{16}$; Mexiko $23\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$.

Advertentiën.

TENTOONSTELLING

ten behoeve der NOODLIJDENDEN, van SCHILDERIJEN, voorwerpen van KUNST en SMAAK enz., op de Bovenzalen van het Raadhuis te *Breda*.

Het Bestuur der opgemelde Tentoonstelling heeft de eer bij deze aan te kondigen, dat de toegang van nu af wordt opengesteld tegen betaling van **25** Centen per Persoon, en waarvan de uren blijven als vroeger bepaald. De nog dagelijksche toezending van Voorwerpen door Edele menschenvrienden maakt de verzameling allerbelangrijkst en elk bezoeker zal zijn offer ruimschoots voldaan achten.

Namens het Bestuur,
R. A. VERLEGH Rz^n., *President.*
J. W. VAN LAARHOVEN, *Secretaris.*

*** De ondergeteekende Bierbrouwers te *Breda*, hebben de eer ter kennis te brengen, dat de prijs hunner **BIEREN** van heden is vastgesteld als:

TAFEL-BIER	*f* 8,00	de ton.
PROVISIE- »	» 10,00	
OUD- »	» 12,00	

BREDA, 3 October 1854.

Wed. J. N. SMITS.
Es. A. KERSTENS.
L. ROLLENAERS, Jr.
J. A. VAN AKEN.

*** De LUITENANT-KOLONEL en PLAATSELIJKE KOMMANDANT der Vesting *Breda*, als belast met het beheer der Garnizoens-Bakkerij, is van meening, om onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op *Woensdag den 18. October* 1854, des middags ten 12 ure, AAN TE BESTEDEN het LEVEREN van:

4 Lasten ROODE RHIJNTARWE, minstens moetende wegen 77 Ned. ℔.
4 Lasten CUBANCA, minstens moetende wegen 77 Ned. ℔.
8 Lasten WITTE ZEEUWSCHE TARWE, minstens moetende wegen 74 Ned. ℔.
4 Lasten ZEEUWSCHE ROGGE, minstens moetende wegen 72 Ned. ℔.

Zullende de Voorwaarden dier levering van en met heden ter inzage liggen op het Bureau van den Plaatselijken Kommandant.

Men is gehouden te zorgen, dat, even als op de Monsters, de Inschrijvings-Biljetten op den omslag of de buitenzijde met het Merk des Inschrijvers gekenmerkt zijn.

Dr. HOUTTUIJN, *een onzer geleerde landgenooten der vorige eeuw, wordt door den Hr.* FRICKHINGER *geciteerd als beweerende dat de tering door roggenbrood kan genezen worden; en dezelfde Heer* FRICKHINGER *vindt het vreemd, dat in* DU BARRY'S *advertentiën gezegd wordt dat REVALENTA goed is voor teringachtige ziekten.*

Er zijn honderd bewijzen voorhanden, dat de **REVALENTA** aan teringachtige lijders hulp bragt; ook in ons land zijn de gevallen niet zeldzaam en van onderscheidene hebben wij attesten, waarin de omstandigheden zoo duidelijk spreken, dat aan de waarheid niet te twijfelen valt. De namen van G. ROTERINK te Losser — van J. BRANS en G. VAN WIJK te Gellicum — van HENDRINA EBLE te Amsterdam, zullen onzen lezers nog wel bekend zijn; wij zouden er nog veel meer kunnen aanhalen als wij den tijd hadden de Couranten en de Boekjes na te zien; wij gelooven echter beter te doen hier nog een nieuw attest te produceren, dat den Heer PRIMAVESI DEN JONGEN te Maastricht toegezonden werd en wij dezer dagen van hem ontvangen hebben.

»Mijne dochter VIRGINI, die sedert een Jaar aan tering leed, werd in de Maand Junij ll. door de Doctoren opgegeven en is door de **REVALENTA** genezen. Zij was uiterst zwak en men dacht dat zij slechts nog eenige dagen zou leven, toen wij haar op raad van eenige vrienden de **REVALENTA** deden gebruiken. De gevolgen waren zeer gunstig en lieten niet lang op zich wachten; zij gevoelde zich bij de eerste gaven reeds minder ellendig, en na verloop van zes of zeven dagen hielden en diarrhaea en nachtelijk zweten op; langzamerhand hield ook het braken en opgeven op, en in twee maanden tijds was zij geheel hersteld.

»Ik deel u dit mede met verzoek er publiciteit aan te geven, want ik wil gaarne medewerken om dit uitmuntend geneesmiddel algemeen bekend te maken, en de veronderstelling, dat wij er ook toe bijdragen anderen lijders den weg tot genezing aan te wijzen, is een genot voor ons allen.«

MAASTRICHT, 7 Augustus 1854. (GET.) S. ZEGUERS.

De prijs der **REVALENTA** is $87\frac{1}{2}$ c., *f* 2.—, *f* 3.50, *f* 8.—, *f* 16.—; zij is te verkrijgen in onderstaande Depôts.

DU BARRY'S Boekjes worden gratis afgegeven.

Amsterdam, Verkoophuis.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.
» P. F. Appelboom, Apoth.
Boxmeer, G. Multer.
Breda, Wed^e. Wiercx Folla.
» C. Kannemans v. Dashorst.
» A. J. Janssen, Gz^n.
Eindhoven, A. Beguin.
Gemert, H. A. v. d. Willigen.
Helmond, A. H. Martin.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Rozendaal, T. X. Kruger.
» M. D. v. Leeuwen.
Tilburg, C. H. Domhoff.
Waalwijk, F. v. d. Klokken.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.